

AŽURIRANO Praktični modaliteti europskih panela građana i građanki

Konferencija o budućnosti Europe zasnivat će se na spoju internetskih i fizičkih događanja u organizaciji europskih institucija, nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti te organizacija civilnog društva i građana, a rezultati tih događanja prikupljat će se, analizirati i objavljivati na višezjezičnoj digitalnoj platformi. **Središnja značajka konferencije** bit će **europski paneli građana i građanki**, organizirani **u vezi s glavnim temama konferencije**. Niz nasumično odabranih panela koji predstavljaju sociološku raznolikost EU-a osmislić će, u okviru nekoliko **rasprava**, ideje i **preporuke** koje će se uključiti u sveukupne rasprave u okviru konferencije, posebno u plenarne skupštine konferencije, te naposljetku u izvješće o konačnom ishodu konferencije.

1. Nasumični odabir građana i građanki koji predstavljaju sociološku raznolikost EU-a

- Kako bi se osigurala raznolikost primjenom vjerodostojne metodologije te sada i na temelju dokaza koji proizlaze iz brojnih iskustava s građanskim skupštinama na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini, odabir sudionika i sudionica proveden je **nasumičnim odabirom građana s ciljem uspostave panela koji predstavljaju sociološku raznolikost EU-a** (zastupljenost različitih skupina zasniva se na pet kriterija: državljanstvo, urbano/ruralno podrijetlo, socioekonomsko podrijetlo, rod i dob).
- Među cjelokupnim stanovništvom (ograničeno na građane EU-a) od svibnja do sredine kolovoza proveden je odabir 800 građana i građanki (i 200 građana i građanki kao potencijalna zamjena). S građanima se uglavnom stupalo u kontakt telefonom (**nasumično generiranje** fiksnih i mobilnih **telefonskih brojeva**) u nekoliko krugova kako bi se pojasnila svrha panela i dobila njihova suglasnost. Nakon pristanka na sudjelovanje odabrani građani i građanke primili su pozivnicu u kojoj se pojašnjava što se točno od njih očekuje. U cijelom će procesu biti popraćeni stručnom potporom i usmjeravanjem.
- Svaki europski panel građana uključivat će **200 građana i građanki** kako bi se postigla ravnoteža između raznolikosti (koju je lakše ostvariti s većim brojem sudionika) i jednostavnosti procesa rasprave (s obzirom na to da se optimalan rad obavlja uz kombinaciju sastanaka u punom sastavu i radnih skupina) te kako bi se uzela u obzir **degresivna proporcionalnost** koja se primjenjuje na sastav Europskog parlamenta.
- Budući da je cilj konferencije posebnu pozornost posvetiti mladima, **trećina sudionika u panelima građana i građanki bit će u dobi od 16 do 25 godina**. Osim toga, uspostaviti će se posebna poveznica između te skupine mladih i Europskog skupa mladih.
- Dimenzija nasumičnog odabira trebala bi dovesti do sudjelovanja širokog raspona građana i građanki, uključujući one koji se obično ne zanimaju za europska pitanja. **Odabir se stoga temeljio na metodologiji kojom će se osigurati da se preko stručnih i dobro osposobljenih timova ostvari odgovarajuća suradnja s kontaktiranim građanima**. Komisija je potpisala ugovor s vanjskim poduzećem za provedbu tog nasumičnog odabira sudionika i sudionica. U tim nastojanjima podupiru ih i vanjski pružatelji usluga zaduženi za metodologiju (vidjeti u nastavku).

- Opće informacije o sastavu europskih građanskih panela dostupne su u dokumentu: „*Kantar - Selection of citizens - overview per criterion and quota*“ (Kantar – odabir građana i građanki – pregled po kriterijima i kvotama).

2. Koncept i metodologija

- Organizirat će se **četiri europska panela građana i građanki**.
- **Teme za raspravu svakog pojedinog panela temelje se na temama višejezične digitalne platforme**, a bit će grupirane na sljedeći način i sljedećim redom:
 - (1) snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta, obrazovanje, kultura, mladi i sport, digitalna transformacija;
 - (2) europska demokracija, vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost;
 - (3) klimatske promjene i okoliš, zdravlje;
 - (4) EU u svijetu, migracije.
- U panelima se uzimaju u obzir doprinosi prikupljeni u okviru konferencije putem platforme te oblikuje skup preporuka za daljnje postupanje institucija Unije, o kojima će se raspravljati na plenarnoj skupštini konferencije. Kako bi se postigao taj cilj, paneli građana i građanki **bit će strukturirani oko glavnih tema o kojima će se raspravljati tijekom konferencije. Europski paneli građana i građanki bit će obaviješteni o svim preporukama nacionalnih panela građana**.
- Budući da su tematske skupine vrlo široke, **teme je potrebno definirati tako da se postigne odgovarajuća ravnoteža između učinkovitosti procesa** (uz postizanje kvalitete i izradu relevantnih preporuka u predviđenom vremenu) **i potrebe da se ostavi dovoljno prostora za istinske rasprave „odozdo prema gore“ koje pokreću građani**. Budući da je potrebno očuvati što veću geografsku i sociološku raznolikost, a potrebe za usmenim prevođenjem zadržati u razumnim razmjerima, mogućnost podjele svakog panela na podpanele ne smatra se izvedivom.
- Prvi sastanak bit će posvećen „utvrđivanju dnevnog reda“ kako bi građani i građanke utvrdili tematska područja (tj. glavne teme) za rad na koje se žele usredotočiti. Drugi i treći sastanak bit će usmjereni na produblјivanje tih tematskih područja i njihovih podtema kako bi se postupno osmislile zajedničke preporuke.
- **Stoga će tematske skupove suziti sami građani koji sudjeluju u europskim panelima građana i građanki i to na prvom sastanku**, koji će biti podijeljen u **dvije faze**:
 - (1) fazu koja nije strogo definirana i u kojoj je fokus na njihovoj viziji (Europa kakvu bi htjeli za sebe i svoju djecu 2050., povezano s temom panela);
 - (2) fazu u kojoj će se od građana i građanki zatražiti da svoj rad na toj viziji preispitaju u kontekstu prvog izvješća s platforme. Građani će zatim saslušati doprinos stručnjaka pa se posvetiti radu na podtemama na koje bi se htjeli usredotočiti, uz utvrđivanje prioriternih pitanja. Na temelju toga utvrdit će se tematska područja ili tematski skupovi za rad, koji će poslužiti kao okvir za preostale sastanke panelâ.

- **Prije samog događanja građanima će stoga biti stavljeni na raspolaganje osnovni informativni materijali** slični tematskim stranicama na platformi.
- U skladu sa Zajedničkom izjavom **građani i građanke mogu poticati rasprave o dodatnim pitanjima** koja su im važna: ako se tijekom njihova rada, odnosno tijekom rasprava, pojavi još neutvrđeni problem ili pitanje koji imaju snažnu potporu njihovih panela, postoji mogućnost da se u vezi s tim izda preporuka.
- Sudionike i sudionice usmjeravat će se prema postupnom sužavanju tema i nizu **zajednički izrađenih vlastitih preporuka** s pomoću **rigorozne metodologije i jasnog protokola za rasprave**, zasnovanih na sada brojnim iskustvima sa skupština građana i građanki, uz doprinos stručnjaka, moderatora i provjeravatelja činjenica. Panele će pratiti **neovisni stručnjaci**. Građani koji sudjeluju u europskim panelima građana i građanki moći će u skladu sa svojim temama i specifičnim potrebama odabrati stručnjake i sudionike s popisa koji će im biti na raspolaganju, a na prvom sastanku svakog pojedinog panela temu će predstaviti stručnjaci, uz isticanje glavnih pitanja i izazova s kojima se suočava Europska unija.
- Kako bi se građane i građanke uvjerilo da se uključe, a posebno one koji nisu upoznati s javnim pitanjima EU-a, potrebno je razviti **jasnu komunikaciju u kojoj se pojašnjava njihova uloga, svrha njihova sudjelovanja i opseg angažmana koji se od njih očekuje**. Stoga je u pozivnici supredsjedatelja građanima detaljno opisana svrha panelâ i predanost daljnjem postupanju na temelju Zajedničke izjave.
- Supredsjedatelji će unaprijed obavijestiti izvršni odbor o razvoju praktičnih modaliteta za organizaciju europskih panela građana i građanki.

3. Jezici, vremenski raspored i lokacija

- Uz izdvajanje vremena potrebnog za pripremu, razmjenu informacija i povratne informacije, paneli se **radi održavanja rasprava sastaju najmanje triput u pojedinačnom trajanju od najmanje dva dana, što obuhvaća najmanje dva fizička sastanka ako to bude moguće s obzirom na zdravstvenu situaciju**.
- **Hibridno europsko događanje za građane i građanke održano je 17. lipnja 2021.** u Lisabonu. Kako bi se europskim panelima građana i građanki pružila **povratna informacija** o daljnjem postupanju, u 2022. bit će organizirano **završno događanje**.
- **Svi paneli održat će se tijekom istog ukupnog razdoblja, od jeseni 2021. do proljeća 2022.** (vidjeti točku 5. kalendara u nastavku) Iz logističkih razloga sastanci svih panela neće se održati u točno isto vrijeme. Svoje zaključke zato će predstaviti na različitim sastancima plenarne skupštine (po dva panela predstaviti će svoje preporuke skupštini konferencije u prosincu odnosno u siječnju).
- **Paneli će biti višezječni** (24 službena jezika EU-a na sastancima panela u punom sastavu i potrebni jezici na tematskim sastancima panela).
- Ugovoreni **vanjski pružatelj usluga pružio je potporu u izradi metodologije** za te panele,

njihovu moderiranju i vođenju te **organizaciji logistike**, uključujući mogućnost osiguravanja simultanog prijevoda. Neovisno o tome, **europske panele građana i građanki u potpunosti koordiniraju i nadgledaju zajedničko tajništvo i izvršni odbor Konferencije.**

- **Prvi sastanci** četiriju panela održat će se uživo u prostorijama Europskog parlamenta u **Strasbourg**u.

Drugi sastanci panela održavat će se **na daljinu** tijekom vikenda.

Treći i završni sastanci panela održat će se uživo u sljedećim obrazovnim ustanovama:

- panel 1. „Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta, obrazovanje, kultura, mladi i sport, digitalna transformacija”, 3. – 5. prosinca 2021. u **Dublinu, u Irskoj (Institut za međunarodne i europske poslove i partneri)**,
- panel 2. „Europska demokracija, vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”, 10. – 12. prosinca 2021. u **Firenci, u Italiji (Europski sveučilišni institut)**,
- panel 3. „Klimatske promjene i okoliš, zdravlje”, 7. – 9. siječnja 2022. u **Natolinu (Varšava), u Poljskoj (Europski koledž)**,
- panel 4. „EU u svijetu, migracije” 14. – 16. siječnja 2022. u **Maastrichtu, u Nizozemskoj (Europski institut za javnu upravu i partneri)**.

Ovisno o zdravstvenoj situaciji prednost bi se mogla dati sastancima putem interneta.

- **Sastanci europskih panela građana i građanki u punom sastavu prenosit će se uživo**, a dokumenti s njihovih rasprava objavit će se na višejezičnoj digitalnoj platformi. **Višejezična digitalna platforma** imat će i **dio posvećen panelima**, koji će se upotrebljavati i za potrebe komunikacije i rasprava.

4. Rezultati panela i njihov doprinos plenarnoj skupštini konferencije

- O preporukama panelâ **raspravljat će se na sastancima plenarne skupštine konferencije te će biti uključene u završno izvješće konferencije** i rezultate konferencije na temelju kojih će institucije EU-a organizirati daljnje postupanje, u skladu sa Zajedničkom izjavom.
- U europskim panelima građana i građanki trebala bi se predvidjeti **odgovarajuća interakcija s plenarnom skupštinom konferencije**, kao i s drugim relevantnim doprinosima građana, posebno onih dostavljenih putem višejezične digitalne platforme konferencije, glavnog portala za prikupljanje svih informacija i podataka u vezi s konferencijom, te njihovu analizu

radi izrade redovitih izvješća.

- Na sastancima plenarne skupštine konferencije sudjelovat će delegacije građana i građanki iz svakog panela. Uz osiguravanje rodne ravnoteže, **na sastancima plenarne skupštine konferencije sudjelovat će 20 predstavnika i predstavnica** iz svakog europskog panela građana i građanki, **pri čemu je najmanje trećina mlađa od 25 godina**. Ondje će predstavljati ishod svojih rasprava i raspravljati o njima s drugim sudionicima. **Ti predstavnici panela prisustvovat će plenarnim skupštinama konferencije.**
- Iz europskih panela građana i građanki proizići će **posebne analize/izvješća** na temelju izvornih ideja građana i građanki izraženih tijekom rasprava. Sadržavat će **konačne preporuke, ali i detaljan opis sadržaja rasprava**. To će obuhvaćati argumente i debate, kao i različite faze rasprave koje su dovele do njih. Izvješća će pripremiti pružatelji usluga zaduženi za koncept i moderiranje, a prije njihove objave na višejezičnoj digitalnoj platformi potvrdit će ih dotični europski paneli građana i građanki.
- Na početku i na kraju postupka provest će se i upitnik za procjenu raznolikosti panelâ, stupnja zadovoljstva postupkom te **znanja** koja su sudionici i sudionice možda usvojili zahvaljujući metodama za raspravu u okviru panela.
- Osim sastanka radi pružanja povratnih informacija, **sudionike** u panelima izravno će se i putem digitalne platforme, redovitim biltenima i *ad hoc* e-porukama **izvješćivati o procesu** i daljnjem postupanju.

5. Kalendar sastanaka europskih panela građana i građanki

	Tema	Vrijeme	Mjesto
PANEL 1	Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta, obrazovanje, kultura, mladi i sport, digitalna transformacija	Prvi sastanak: 17. – 19. rujna Drugi sastanak: 5. – 7. studenoga Treći sastanak: 3. – 5. prosinca	Strasbourg, Francuska Na daljinu Dublin, Irska (Institut za međunarodne i europske poslove i partneri)
PANEL 2	Europska demokracija, vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost	Prvi sastanak: 24. – 26. rujna Drugi sastanak: 12. – 14. studenoga Treći sastanak: 10. – 12. prosinca	Strasbourg, Francuska Na daljinu Firenca, Italija (Europski sveučilišni institut i partneri)
PANEL 3	Klimatske promjene i okoliš, zdravlje	Prvi sastanak: 1. – 3. listopada Drugi sastanak: 19. – 21. studenoga Treći sastanak: 7. – 9. siječnja	Strasbourg, Francuska Na daljinu Natolin, Poljska (Europski koledž i partneri)
PANEL 4	EU u svijetu, migracije	Prvi sastanak: 15. – 17. listopada Drugi sastanak: 26. – 28. studenoga Treći sastanak: 14. – 16. siječnja	Strasbourg, Francuska Na daljinu Maastricht, Nizozemska (Europski institut za javnu upravu i partneri)